

Programma 9 Mobiliteitsontwikkeling

Provincie Noord-Brabant

Algemene voortgang van het programma

De voortgang van programma 09 Mobiliteitsontwikkeling loopt achter op planning.

We staan voor een enorme mobiliteitsopgave gekoppeld aan de woningbouwopgave uit de verstedelijkingsakkoorden. En tegelijkertijd zijn het zeer hectische en complexe tijden als gevolg van een aantal factoren:

- Er is grote onzekerheid over de wet- en regelgeving rondom stikstof en het effect op het vergunningsverleningstraject met grote risico's voor projecten zowel in voorbereiding als in aanbesteding. Hier ontstaat een duidelijke spanning tussen accepteren van extra onzekerheden versus voortgang houden in de uitvoering. Voorbeelden zijn N279 Veghel – Asten en N282 Rijen – Hulten – Reeshof.
- We worden geconfronteerd met enorme prijsstijgingen, zowel in lopende projecten als bij toekomstige projecten. Dit als gevolg van de nasleep corona én verstrekt door de situatie in Oekraïne. Vooral bij infrastructurele projecten zijn de prijsstijgingen op dit moment moeilijk te beheersen.
- Vanwege de lange kabinetsformatie is het moeilijk gebleken om al concrete vervolgspraken te maken over bijvoorbeeld Toekomstbeeld OV2040 (TBOV2040) en MIRT-onderzoek Brainport. De provincie heeft vervolgonderzoeken gedaan en staan klaar om bij het BO-MIRT in het najaar definitieve afspraken te maken met de minister.
- We hebben te maken met teruglopende beschikbare middelen. Niet alleen bij de provincie (na 2030), maar ook bij partners als Rijk en gemeenten.

We zullen hierdoor duidelijk moeten kiezen in welke mobiliteitsopgaven we als provincie gaan investeren, waarbij zowel de uitvoeringskracht als de stapeling van risico's in de afweging meegenomen worden. We hebben de Staten over de nieuwe werkelijkheid al geïnformeerd middels een statenmededeling.

Via de Programmering Mobiliteit in de zomer geven we in detail inzicht in de keuzes die we maken voor de mobiliteitsprojecten met een duidelijk beeld van waar we wel op inzetten én waar niet. Want dat we moeten kiezen is onvermijdelijk.

Toch zijn er mooie pakketten van afspraken met regio's gemaakt in het kader van de regionale mobiliteitsprogramma's (RMP's) en verloopt de realisatie van het snelfietsroutenetwerk gestaag. Daarnaast is de nieuwe verbinding N69 eerder opgeleverd dan gepland en daarmee is een belangrijke schakel aan het provinciale wegennet toegevoegd.

Wat willen we bereiken?

We gaan voor een robuust en betrouwbaar mobiliteitssysteem.

De (multimodale) reistijd is in 2030 in 95% van de gevallen conform de voorspelling + of – 5 minuten:

- De ontwikkeling van de werkelijke gerealiseerde reistijd per auto ten opzichte van de freeflow reistijd (Noord-Brabant & provinciale wegen, naar typen wegen): < vorig jaar.

**Freeflow = reistijd buiten de spits zonder vertraging.*

■ Stand van zaken

De doorontwikkeling van het Brabantse mobiliteitssysteem heeft hinder van een aantal factoren, terwijl de filedruk weer snel oploopt na het loslaten van de beperkende corona-maatregelen zoals het thuiswerkadvies.

Wat gaan we daarvoor doen?

(Snel-)fietsroutenetwerk

Omschrijving (toelichting)

- Om het fietsgebruik te stimuleren realiseren we een netwerk van snelfietsroutes: snelfietsroutes van het programma Fiets in de Versnelling 2016-2020 zijn gerealiseerd (4 in 2021, 6 in 2022 en 9 in 2023)
- Vaststellen van het Brabants netwerk voor het Nationaal Toekomstbeeld Fiets 2040
- Afspraken over investeringen (inclusief fietsparkeren) ihkv Nationaal Toekomstbeeld Fiets tijdens BO-MIRT 2022

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het Brabants fietsnetwerk is vastgesteld en wordt gebruikt voor vervolgspraken bij BO-MIRT 2022. De realisatie van het snelfietsroutenetwerk is volop in uitvoering. Zes routes zijn gestart met de feitelijke aanleg, waarvan Tilburg - Waalwijk volledig is afgerond. Het is in sommige situaties complex om specifieke onderdelen van een route in te passen vanwege o.a. stikstof. De delen die wel mogelijk zijn, worden aangelegd; de realisatie van de volledige routes vraagt wat meer tijd. Voorstel aanpassen indicator: 3 in 2022, 7 in 2023 en 9 in 2025.

Goederencorridor

Omschrijving (toelichting)

- Wilhelminakanaal geschikt voor klasse IV schepen tot en met haven Loven (Tilburg): oplevering in 2025.
- Vervolgspraken over de realisatie van truckparking(s) op corridor Rotterdam – Venlo.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Ten aanzien van het Wilhelminakanaal (inclusief haven Loven) is er een ontwikkelperspectief met procesafspraken met het Rijk. De oplevering (uitvoering door RWS) loopt vertraging op.

OV-netwerk

Omschrijving (toelichting)

- Vervolgspraken Toekomstbeeld OV 2040 bij BO-MIRT 2022.
- Vervolgspraken over OV Breda- Gorinchem – Utrecht / A27 bij BO-MIRT 2022.
- Vervolgstappen Brainportlijn, De Run en HOV/HUB Eindhoven in 2022.
- Vervolgspraken nav HOV studie Breda in 2022.
- Afspraken over realisatie HOV-voorzieningen kom Aalst (voormalige N69)
- Start voorbereiding / uitvoering PHS in 2022 (oplevering 2030)
- Realisatie Maaslijn door derden: oplevering in 2024.
- Bus Rapid Transit Eindhoven – Meierijstad – Nijmegen (onderdeel A50 pakket in RMP): onderzoek uitgevoerd

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Over de doorontwikkeling van het HOV-netwerk in Brabant zijn in de RMP's verschillende vervolgspraken gemaakt. Tevens vormt het input voor de Verstedelijingsakkoorden die later dit jaar met het Rijk worden gesloten. Het is wel de vraag of er voldoende rijksmiddelen beschikbaar komen voor het realiseren van de opgave Toekomstbeeld OV 2040.

Wegennet

Omschrijving (toelichting)

- Er is in deze bestuursperiode een definitief besluit over de bundelroute in het kader van de bereikbaarheid Eindhoven / Helmond / Nuenen. Draagvlak is daarbij belangrijk.
- We realiseren de nieuwe N69 (oplevering 2022)
- We realiseren de N279 Veghel – Asten (oplevering in 2023)
- We realiseren de N629 (oplevering Fase II in 2025)
- We realiseren de N65 (oplevering 2024)

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De nieuwe verbinding N69 is eerder opgeleverd dan gepland. Bij veel andere provinciale infraprojecten dreigt vertraging als gevolg van onduidelijkheid in de wet- en regelgeving rondom stikstofdepositie en het effect daarvan op het vergunningsverleningstraject. Ook een aantal rijksprojecten van SmartwayZ.NL (A58 en A67) en A2 staat onder financiële druk waarbij ook de stikstofproblematiek een rol speelt.

Wat willen we bereiken?

We gaan voor een samenhangend mobiliteitssysteem.

Het aantal multimodale ketenverplaatsingen* in personen- en goederenvervoer in Brabant is in 2030 verdubbeld ten opzichte van 2019:

- Ontwikkeling modal split in het personenvervoer van weg naar openbaar vervoer en fiets (absolute aantallen, Noord-Brabant): > vorig jaar
- Ontwikkeling modal split in het goederenvervoer van weg naar spoor en water (absolute aantallen, Noord-Brabant): > vorig jaar

**Bij multimodale ketenverplaatsing is er sprake van een combinatie van meerdere (duurzame) vervoerwijzen voor één verplaatsing. Modal split houdt de verdeling in tussen modaliteiten.*

■ Stand van zaken

Wat gaan we daarvoor doen?

Multimodaal netwerk

Omschrijving (toelichting)

- MIRT-verkenning spoorknooppunt 's-Hertogenbosch opgeleverd in 2023
- Definitieve afspraak met Rijk, regio en bedrijfsleven over de trimodale ontwikkeling haven Loven (Tilburg) op de corridor Rotterdam – Venlo in 2022.
- Vervolgafspraken tijdens BO-MIRT 2022 over Eindhoven als internationaal knooppunt nav het brainport onderzoek.
- We innoveren 6 bestaande OV-knooppunten tot mobiliteitshubs en ontwikkelen we samen met gemeenten minimaal 6 nieuwe innovatieve mobiliteitshubs in de periode tot 2023.
- MobilitymoveZ.NL heeft in de periode 2020-2023 20 nieuwe mobiliteitsoplossingen getest, waarvan 10 ook succesvol verder in de praktijk zijn gebracht.
- Talking Traffic heeft in 2023 minimaal 6 mobiliteitsdiensten operationeel in Brabant via slimme verkeerslichten.
- In 2025 is het maatregelenpakket De Run uitgevoerd.
- Afspraken over fietsparkeren Breda, Oss en 's-Hertogenbosch in 2022.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Door de stikstofproblematiek is één van de randvoorwaardelijke infraprojecten, Sluis II te Tilburg, ook vertraagd. Dit project is van groot belang voor fase 1,5 voor het Wilhelminakanaal. De ontwikkeling van fase 1,5 (verdieping en verbreding tot aan haven Loven) en daarmee trimodale ontwikkeling van de haven Loven zelf is hierdoor onzeker. De oplevering in 2023 is niet meer haalbaar. Vervolgafspraken voor dit onderdeel van het kanaal tijdens BO-MIRT 2022.

In het kader van de verduurzaming goederenvervoer is er een subsidie verleend voor het aanleggen van walstroom voor binnenvaartschepen in Moerdijk (met cofinanciering Rijk) en is er goede voortgang geboekt in de haalbaarheidsonderzoeken voor Clean Energy Hubs.

De MIRT-verkenning voor knooppunt 's-Hertogenbosch, gericht op voorkeursbesluit 2023, is gestart en er ligt voor Eindhoven (als onderdeel van het MIRT-onderzoek Brainport) een regionaal voorstel om vervolgafspraken te kunnen maken.

De realisatie van mobiliteitshubs zijn onderdeel van de schaa sprong OV van het Toekomstbeeld OV 2040 en vormen belangrijke schakels vanuit de visie gedeelde mobiliteit. Als verbinding tussen de verschillende modaliteiten belangrijk voor de werking van het totale mobiliteitssysteem. Afspraken over de ontwikkeling van verschillende mobiliteitshubs zijn gemaakt in de Regionale Mobiliteitsprogramma's (RMP's).

Wat willen we bereiken?

We gaan voor mobiliteit voor iedereen.

Het aantrekkelijk maken van alternatieven voor de (eigen) auto: lopen, fietsen, gedeelde mobiliteit voor iedereen.

- De indicator wordt opgenomen in begroting 2023.

■ Stand van zaken

Wat gaan we daarvoor doen?

Toegang tot mobiliteit

Omschrijving (toelichting)

- We zorgen voor een toegankelijk OV-systeem: betalen met bankpas in OV ingevoerd in 2022.
- We stimuleren dat elke Brabander in de gelegenheid is om te fietsen en dat ook zo lang mogelijk kan blijven doen. Daartoe faciliteren we voor de fietsende ouderen het programma Doortrappen van het ministerie van IenW: in 2022 18 gemeenten die meedoen met Doortrappen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De activiteiten liggen op schema.

Wat willen we bereiken?

We gaan voor schone, stille en gezonde mobiliteit

Doel en indicator wordt opgenomen in begroting 2023.

■ Stand van zaken

Wat gaan we daarvoor doen?

Omgevingskwaliteit en leefbaarheid

Omschrijving (toelichting)

- In deze bestuursperiode besluit over / onderzoek naar potentie van minimaal 3 komomleidingen.
- Realiseren Schaalsprong Fiets: 20% meer fietskilometers (op de snelfietsroutes in 2027 tov 2017) in samenwerking met de Brabantse gemeenten.
- Fietsstimulering via werkgevers: 200 werkgevers die fiets stimuleren in hun organisatie via Sjees gangmakers in 2022.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Voor Nuenen worden verschillende scenario's onderzocht. Voor Chaam wordt de oplossing met draagvlak van de gemeente gezocht binnen de bestaande structuur. Voor de aanpak van Volkel worden de voorbereidingen getroffen voor nieuwe aanleg. De werkgeversaanpak (in combinatie met de aanleg van snelfietsroutes) en fietsstimulering worden onverminderd doorgezet.

Ontwikkelingen en onzekerheden

De uitvoering wordt geconfronteerd met een aantal ontwikkelingen en onzekerheden:

- Bij een aantal rijksprojecten dreigt vertraging op te treden. Dit leidt niet alleen tot latere oplevering, maar kan ook provinciale projecten beïnvloeden en kan impact hebben op te maken (vervolg)afspraken bij het BO-MIRT.
- Sterk oplopende prijzen, specifiek van bouwmaterialen, sinds het uitbreken van de oorlog in Oekraïne.
- Onzekerheid rondom (ontwikkeling van) wet- en regelgeving rondom stikstof en daarmee samenhangende vergunningverlening.

Financieel overzicht

Bedragen x € 1.000			
9. Mobiliteitsontwikkeling	Begroting t/m wijz. 1	Wijziging 2	Begroting t/m wijz. 2
Lasten	140.223	26.840	167.063
Baten	46.302	5.836	52.138
Saldo baten en lasten	93.921 N	21.004 N	114.924 N